

Dopis redaktorovi Práce

Jan Sokol

V Praze dne 13. 12. 1993

Vážený pane šéfredaktore,

Váš list otiskl dne 11. 12. t.r. článek, který se přímo dotýká mé cti. Váš redaktor, který mne předtím s dosti nejapnými omluvami navštívil, podal věc tak, jako bych ke svému (pozdnímu) titulu přišel neprávem či snad dokonce podvodem.

Nepatřím k ukřivděným a za celý život jsem si různých urážek zažil dost. Jsem zvyklý na věcné spory, ale vůči pomluvě se cítím jaksí bezbranný. Na naléhání přátel však v tomto případě už mlčet nebudu, zejména proto, že celá věc má zřejmě širší pozadí. Mrzí mne, že se k této hanebné záležitosti propůjčila právě Práce, na niž jsem zatím neměl důvod si stěžovat.

O tom, že tvrzení Vašeho listu jsou jedno vedle druhého nepravdivá, Vás patrně už zpravili povolanější. Mohu jen doplnit, že i tvrzení, že jsem byl kandidátem na prezidenta, je také omyl. Nemám však zatím důvod pokládat Vás za člověka beze cti a tak bych Vám rád napsal něco víc: předně o své složité cestě k vysokoškolskému uznání (o vzdělání těžko mluvit, to jsem tak jako tak musel získávat jinde), za druhé o pozadí a souvislostech.

Jako věřící katolík jsem v roce 1951 nedostal tehdy povinné doporučení ke studiu, mj. proto, že jsem nikdy nebyl členem Pionýra, ČSM a jak se to všecko jmenovalo. Vyučil jsem se a do roku 1964 pracoval jako řemeslník. Po dlouhých tahačích a změně zaměstnání se mi v roce 58 podařilo složit maturitu v dálkovém studiu (s vyznamenáním), pak jsem se několikrát pokoušel o vysokou školu – samozřejmě jen dálkově a jen v technických

oborech. Jinde to nešlo. Naposled jsem byl vyloučen z ČVUT v roce 1961 – na udání. 1963, opět po změně zaměstnání, jsem byl přijat na dálkové studium na Matematicko-fyzikální fakultě UK, kde jsem absolvoval tři roky (studijní průměr 1,4). To jsem už měl rodinu a děti a musel se dost ohánět. Pak přišel rok 68, nové prověrky, později Charta 77.

Měl jsem to štěstí, že jsem měl u koho studovat i doma a že jsem mohl psát, překládat a přednášet: veřejně aspoň o počítačích a občas i o biblistice (např. v souvislosti s novým překladem bible, na němž jsem patnáct let pracoval), soukromě a v samizdatu o kulturní historii, filosofii, religionistice aj. Po roce 89 jsem odmítl jakoukoli rehabilitaci (ostatně také z čeho?) a trval na tom, že studium dokončím regulérně. Tři roky MFF mi univerzita uznala jako bakalářský stupeň a v letech 1992 až 93 jsem dál studoval antropologii na IZV UK. Napsal jsem práci „Člověk a svět očima bible“, která brzy vyjde tiskem. Při veřejné obhajobě 17. 5. t.r. (opponenty byli biblista prof. Heller, psycholog prof. Helus a antropolog doc. Kandert), které se zúčastnilo asi 70 hostů, včetně býv. ministra školství prof. Vopěnky, vyjádřili někteří přítomní názor, že je jim hanba mne zkoušet. Práci jsem obhájil summa cum laude a věnoval se naplno dvěma věcem: učení a pokusům o reformu univerzitního studia.

Neověřené udání, jemuž Vaše noviny daly takovou publicitu, mne skutečně překvapilo. Jistě jsou lidé, kterým přijde vhod. Jako člen Akademického senátu se také snažím, aby se i univerzita konečně probudila z komunistického spánku. Jak se to pomalu daří, přibývá pochopitelně i závistivců a lidí, kteří se změnám brání doslova všemi prostředky. To je sice smutné, ale přirozené. Horší je, když se do této hry nechá zatáhnout novinář, který (doufejme) ani netuší, o co se hraje. Předpokládám, že Vy to nejste: proto se na Vás obracím stále ještě touto formou. Na Vás, vážený pane šéfredaktore, však přesto zůstává, abyste věc veřejně uvedl do pořádku. Nejen vůči univerzitě, ale také vůči mé osobě.

S pozdravem

mag. Jan Sokol